

Comisia protecție socială, sănătate și familie

RAPORT

asupra proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative

(nr. 124 din 06.04.2022)

Lectura II

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat pentru lectura a doua proiectul de lege *nr. 124 din 06.04.2022* pentru modificarea unor acte normative, prezentat de către un grup de deputați.

Pe marginea proiectului au parvenit mai multe propuneri și amendamente din partea Guvernului, de la Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, precum și de la deputați, care au fost reflectate în tabelul de sinteză. Sinteză și proiectul redactat la această inițiativă legislativă sunt părții componente ale prezentului raport.

Urmare a dezbatelor în cadrul ședinței, Comisia cu votul unanim a membrilor prezenți, (7 – „pentru”), propune examinarea și adoptarea proiectului de lege nr. 124 în ședința plenară a Parlamentului în lectura a doua, luând în considerare propunerile și amendamentele acceptate de către Comisie.

Dan PERCIUN
Președintele Comisiei

Ex. Olga Ojog
Tel. 820 541
E-mail: olga.ojog@parlament.md

L E G E

pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – La articolul 17 alineatul (3) litera d) din Legea sindicatelor nr. 1129/2000 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 130–132, art. 919), cu modificările ulterioare, după textul „protecția muncii,” se introduce textul „de discriminare și hărțuire sexuală la locul de muncă.”

Art. II. – Legea nr. 140/2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 68–71, art. 505), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 4 alineatul (1), litera c) se completează cu textul „, inclusiv referitor la prevenirea și combaterea hărțuirii sexuale la locul de muncă”.

2. La articolul 8, alineatul (1) se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d¹) să verifice, la nivel de unitate, reglementarea procedurilor de prevenire și combatere a discriminării și hărțuirii sexuale la locul de muncă, precum și aplicarea de către angajator a măsurilor de prevenire și combatere a cazurilor de discriminare și hărțuire sexuală la locul de muncă;”.

3. La articolul 13 alineatul (2), litera e) va avea următorul cuprins:

„e) datele analitice privind încălcările depistate ale legislației muncii, securității și sănătății în muncă, inclusiv în domeniul prevenirii și combaterii hărțuirii sexuale, și privind sancțiunile aplicate;”.

Art. III. – Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159–162, art. 648), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1, noțiunea „hărțuire sexuală” va avea următorul cuprins:

„*hărțuire sexuală* – manifestare a unui comportament fizic, verbal, nonverbal sau a altor acțiuni de natură sexuală care conduc la crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator, având drept scop sau efect lezarea demnității unei persoane;”.

2. La articolul 5, litera b) va avea următorul cuprins:

„b) interzicerea muncii forțate (obligatorii), a discriminării după orice criteriu și a hărțuirii sexuale în domeniul raporturilor de muncă;”.

3. La articolul 10 alineatul (2):

litera f³) va avea următorul cuprins:

„f³) să întreprindă măsuri de prevenire și combatere a discriminării după orice criteriu, a hărțuirii sexuale și a victimizării la locul de muncă;”

litera f⁵) se abrogă..

4. La articolul 31, alineatul (2) se completează cu litera i¹) cu următorul cuprins:

„i¹) interzicerea discriminării după orice criteriu și a hărțuirii sexuale, măsurile de prevenire și combatere a acestora;”.

5. La articolul 199 alineatul (1), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) respectarea principiului nediscriminării, asigurarea măsurilor de prevenire și combatere a hărțuirii sexuale și a oricărei alte forme de lezare a demnității în muncă;”.

6. La articolul 386, alineatul (4¹) va avea următorul cuprins:

„(4¹) La depistarea în unități a cazurilor de discriminare și de hărțuire sexuală la locul de muncă, precum și a condițiilor ce le favorizează, organele sindicale încantă conducerilor acestor unități și/sau autorităților publice competente, după caz, recomandări concrete de prevenire și combatere a acestora.”

Art. IV. – Legea nr. 5/2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 47–50, art. 200), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2, noțiunea „hărțuire sexuală” va avea următorul cuprins:

„*hărțuire sexuală* – manifestare a unui comportament fizic, verbal, nonverbal sau a altor acțiuni de natură sexuală care conduc la crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator, având drept scop sau efect lezarea demnității unei persoane;”.

2. La articolul 10, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Procedurile necesare asigurării egalității între femei și bărbați, precum și prevederile ce țin de prevenirea și combaterea hărțuirii sexuale la locul de muncă se includ în contractele individuale de muncă, în contractele colective de muncă și în convențiile colective drept obligații ale angajatorului și ale angajatului.”

Art. V. – La articolul 55 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78–84, art. 100), cu modificările ulterioare, alineatul (1) se completează cu literele i) și j) cu următorul cuprins:

„i) neaplicarea de către angajator a măsurilor de prevenire și combatere a cazurilor de discriminare și hărțuire sexuală la locul de muncă;

j) împiedicarea sub orice formă a sesizării cazurilor de discriminare și hărțuire sexuală la locul de muncă.”.

Art. VI. – (1) Prevederile articolelor II și V intră în vigoare la expirarea a doi ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propunerii privind aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ЗАКОН

о внесении изменений в некоторые нормативные акты

Парламент принимает настоящий органический закон.

Ст. I. – Пункт d) части (3) статьи 17 Закона о профессиональных союзах № 1129/2000 (Официальный монитор Республики Молдова, 2000 г., № 130–132, ст. 919), с последующими изменениями, после слов «охраны труда,» дополнить словами «дискриминации и сексуального домогательства на рабочем месте,».

Ст. II. – В Закон о Государственной инспекции труда № 140/2001 (Официальный монитор Республики Молдова, 2001 г., № 68–71, ст. 505), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. Пункт с) части (1) статьи 4 дополнить словами «, в том числе по вопросам предупреждения сексуального домогательства на рабочем месте и борьбы с этим явлением;».

2. Часть (1) статьи 8 дополнить пунктом d¹) следующего содержания:

«d¹) проверять на уровне предприятия регулирование процедур по предупреждению дискриминации и сексуального домогательства на рабочем месте и борьбе с этими явлениями, а также применение работодателем мер по предупреждению случаев дискриминации и сексуального домогательства на рабочем месте и борьбе с этими явлениями;».

3. Пункт е) части (2) статьи 13 изложить в следующей редакции:

«е) аналитические данные о выявленных нарушениях трудового законодательства, законодательства в области охраны здоровья и безопасности труда, в том числе в области предупреждения сексуального домогательства и борьбы с этим явлением, и о примененных санкциях;».

Ст. III. – В Трудовой кодекс Республики Молдова № 154/2003 (Официальный монитор Республики Молдова, 2003 г., № 159–162, ст. 648), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. В статье 1 понятие «сексуальное домогательство» изложить в следующей редакции:

«сексуальное домогательство – проявление физического, вербального, неверbalного поведения или других действий сексуального характера, ведущих к созданию недоброжелательной, враждебной, деструктивной, унизительной или оскорбительной обстановки, целью или следствием которой является ущемление достоинства личности;».

2. Пункт б) статьи 5 изложить в следующей редакции:

«б) запрещение принудительного (обязательного) труда, дискриминации по какому бы то ни было признаку и сексуального домогательства в сфере трудовых отношений;».

3. В части (2) статьи 10:

пункт f³) изложить в следующей редакции:

«f³) принимать меры по предотвращению дискриминации по какому бы то ни было признаку, сексуального домогательства и виктимизации на рабочем месте и борьбе с этими явлениями;»;

пункт f⁵) признать утратившим силу.

4. Часть (2) статьи 31 дополнить пунктом i¹) следующего содержания:

«i¹) запрещение дискриминации по какому бы то ни было признаку и сексуального домогательства, меры по предотвращению этих явлений и борьбе с ними;».

5. Пункт б) части (1) статьи 199 изложить в следующей редакции:

«б) соблюдения принципа недискриминации, обеспечения мер по предотвращению сексуального домогательства и любой другой формы ущемления профессионального достоинства и борьбе с этими явлениями;».

6. Часть (4¹) статьи 386 изложить в следующей редакции:

«(4¹) При обнаружении на предприятиях случаев дискриминации и сексуального домогательства на рабочем месте, а также способствующих им условий профсоюзные органы направляют руководителям этих предприятий и/или компетентным органам публичной власти, по обстоятельствам, конкретные рекомендации по предупреждению таких явлений и борьбе с ними.».

Ст. IV. – В Закон об обеспечении равных возможностей для женщин и мужчин № 5/2006 (Официальный монитор Республики Молдова, 2006 г., № 47–50, ст. 200), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. В статье 2 понятие «сексуальное домогательство» изложить в следующей редакции:

«сексуальное домогательство – проявление физического, вербального, неверbalного поведения или других действий сексуального характера, ведущих к созданию недоброжелательной, враждебной, деструктивной, унизиительной или оскорбительной обстановки, целью или следствием которой является ущемление достоинства личности;».

2. Часть (2) статьи 10 изложить в следующей редакции:

«(2) Процедуры, необходимые для обеспечения гендерного равенства, а также положения, касающиеся предотвращения сексуального домогательства на рабочем месте и борьбы с этим явлением, включаются в качестве обязанностей работодателя и работника в индивидуальные трудовые договоры, в коллективные трудовые договоры и коллективные соглашения.».

Ст. V. – Часть (1) статьи 55 Кодекса Республики Молдова о правонарушениях № 218/2008 (повторное опубликование: Официальный монитор Республики Молдова, 2017 г., № 78–84, ст. 100), с последующими изменениями, дополнить пунктами i) и j) следующего содержания:

«i) неприменении работодателем мер по предупреждению случаев дискриминации и сексуального домогательства на рабочем месте и борьбе с этими явлениями;

j) воспрепятствовании в любой форме сообщению о случаях дискриминации и сексуального домогательства на рабочем месте.».

Ст. VI. – (1) Положения статей II и V вступают в силу по истечении двух лет со дня вступления в силу настоящего закона.

(2) Правительству в шестимесячный срок со дня вступления в силу настоящего закона:

- а) представить Парламенту предложения по приведению законодательства в соответствие с настоящим законом;
- б) привести свои нормативные акты в соответствие с настоящим законом.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПАРЛАМЕНТА

**Anexă la Raportul
Comisiei protecție socială, sănătate și familie**

SINTEZA AMENDAMENTELOR

la proiectul legii pentru modificarea unor acte normative

(nr. 124 din 06.04.2022, lectura II)

Nr. crt.	*Textul părții constitutive a actului legislativ în vigoare care se propune a fi modificat, completat sau abrogat	Textul părții constitutive a actului legislativ la care se propun amendamente, propunerii, obiecții	Autorul amendamentului propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Rezultatul examinării de către comisia sesizată în fond	Note
1	2	3	4	5	6	7
1.	Articolul I. Codul muncii al Republicii Moldova nr.154/2003	Articolul 1. Noiuni principale	Marina Morozova Deputată	Se propune ca Art. 1 din Codul Muncii nr. 154/2003, noțiunea „hărțuire sexuală” se expune în următoarea redacție: „hărțuire sexuală - manifestarea unui comportament fizic, verbal, nonverbal sau a altor acțiuni de natură sexuală care conduc la crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator, având drept scop sau efect lezarea demnității unei persoane.”	Se acceptă	Art. 1 din Codul Muncii nr. 154/2003 noțiunea „hărțuire sexuală” va avea următorul cuprins: „hărțuire sexuală - manifestarea unui comportament fizic, verbal, nonverbal sau a altor acțiuni de natură sexuală care conduce la crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator, având drept scop sau efect lezarea demnității unei persoane.”
2.		Articolul 10. Drepturile și obligațiile angajatorului (2) Angajatorul este obligat:	Guvernul RM	art.10 alin.(2) lit. f5) - nu este clar dacă se are în vedere același regulament aprobat de Guvern sau 2 regulamente diferite, iar mecanismul de soluționare a plângерilor se va regăsi în regulamentul intern al unității sau va avea următorul cuprins: „f3) să întreprindă măsuri de prevenire și combatere a discriminării după orice criteriu, a hărțuirii sexuale și a victimizării la locul de muncă;”	Se acceptă parțial	art.10 alin.(2) lit. f3) va avea următorul cuprins: „f3) să întreprindă măsuri de prevenire și combatere a discriminării după orice criteriu, a hărțuirii sexuale și a victimizării la locul de muncă;”

<p>(3) să întreprindă măsuri de prevenire a hărțuirii sexuale la locul de muncă, precum și măsuri de prevenire a persecuției pentru depunere în organu competență a plângerilor privind discriminarea;</p> <p>(5) să introducă în regulamentul intern al unității dispozitii privind interzicerea discriminărilor după oricare criteriu și a hărțuirii sexuale;</p>	<p>Direcția Generală Juridică a Parlamentului</p>	<p>a</p>	<p>În necesară elaborarea unui nou reglement. Se propune ca Regulamentul privind modul de organizare a instruirilor și mecanismul de soluționare a plângerilor cu referire la hărțuirea sexuală la locul de muncă să fie aprobat la nivel de unitate.</p> <p>- art.10 alin.(2) lit.f/3</p> <p>modificările propuse nu sunt clare în ce privește domeniul în care angajatorul va fi obligat să ofere instruirea: 1) măsuri de prevenire a hărțuirii sexuale la locul de muncă, 2) măsuri de prevenire a persecuției pentru depunere în organu competență a plângerilor privind discriminarea</p>	<p>La art. I, pct.2, referitor la completarea propusă pentru lit.f/3) alin.(2) din art.10, ce constă în obligarea angajatorului de a oferi „instruire în domeniul în baza Regulamentului Cadru elaborat și aprobat de Guvern”, menționăm că nu este clar dacă aceste instruirile se referă la măsurile de prevenire a hărțuirii sexuale la locul de muncă, sau la măsurile de prevenire a persecuției pentru depunere în organu competent a plângerilor privind discriminarea. Totodată, atenționăm asupra necesității concretizării denumirii Regulamentului la care se face referire, prin care va fi clar și conținutul acestuia.</p> <p>art. 10 alin. (2) lit. f 5</p> <p>La pct.2, în completarea propusă pentru alin.(2) lit.f/5) din art.10, la fel se face trimitere la Regulamentul Cadru elaborat și aprobat de Guvern, este de observat că din cuprinsul proiectului de lege nu este clar dacă se are în vedere Regulamentul Cadru mentionat la alin.(2) lit.f/3) sau este</p>	

		necesar a fi aprobat un alt Regulament. Din aceste considerante, reiteram asupra necesitatii concretizarii denumirii reglementului la care se face trimitere.	
	Centrul Național Anticorupție	<p>Articolul 10: [...] la alineatul (2) litera f5), se completează la sfârșit cu următorul text: „și să prevedă mecanismul de soluționare a plângerilor cu referire la hărțuirea sexuală la locul de muncă în baza Regulamentului Cadru elaborat și aprobat de Guvern;</p> <p>se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins: „(3) încărcarea legislației de către angajator, prin nerespectarea obligației de a întreprinde măsuri de prevenire, examinare și intervenție în cazul când se constată acte de hărțuire sexuală în cadrul unității, [...].</p>	<p>Se propune excluderea completarea la art.10 alin.(2) litera f5;</p> <p>Angajatorul nu este un organ competent și nici nu poate fi un agent constatator care rezolvă plângerile din domeniul dreptului penal. Angajatorul nu poate fi reprezentantul victimei în procedura de urmărire penală. Pentru ce trebuie un mecanism preventiv de soluționare a plângere-rlor, dacă Codul de Procedura Penală a RM prevede clar și expres procedura depunerii plângerii în organele de urmărire penală</p>
	Vadim Fotescu Deputat		art.10 alin.(2) lit.f5) se propune a fi abrogat
3.		Articolul 10. Drepturile și obligațiile angajatorului	<p>Norma propusă creează o incertitudine referitor la răspunderea angajatorului pentru neexecutarea altor obligații impuse</p> <p>Se acceptă</p>

de Codul muncii (art.10 alin.(2)). Totodată, sintagma „se pedepsește conform legii” utilizată în redacția actuală nu corespunde caracterului unitar al actului normativ, ori, sintagma utilizată pentru redarea răspunderii angajatorului ar fi „poartă răspundere în conformitate cu legislația”.

**Direcția
Generală
Juridică
Parlamentului**

Remarcăm că, din conținutul normelor ce se propun pentru art.3 al art.10, angajatorul urmează să poarte răspundere pentru nerespectarea obligației de a întreprinde măsuri de persecutare pentru depunere în organul competent a plângерilor privind discriminarea și hărțuirea sexuală (victimizare), iar alin.(2) lit.f/3) din art.10 din Codul Muncii stabileste obligația angajatorului să întreprindă măsuri de prevenire a persecutării pentru depunere în organul competent a plângерilor privind discriminarea. Prin urmare, observăm că, alin.(3) propus prin proiectul de lege nu corespunde criteriului de claritate având un caracter confuz, fapt pentru care invocăm aprecierile Curții Constituționale din Hotărârea nr.26 din 23 noiembrie 2010, unde Curtea a reținut că „pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conducei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduce. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma

	Vadim Fotescu Deputat	<p>Completarea art.31 alin.(2) cu lit.ⁱ⁾ se consideră inopportună, și anume textul „interzicerea hărțuirii sexuale la locul de muncă”, deoarece hărțuirea sexuală reprezentă o infracțiune prevăzută de art.173 Cod Penal, iar săvârșirea cu vinovătie a unei infracțiuni se pedepsește conform legii penale, fiind o normă imperativă independent de locul afără persoanei. pct. 3 se propune a substitui cuvântul „eliminare” prin cuvântul „combatere” pentru a asigura unicitatea de exprimare în contextul procedurilor de prevenire și combatere a hărțuirii sexuale prevăzute/propuse în Codul muncii, Legea nr. 5/2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între bărbați, Codul contraventional al Republicii Moldova nr. 218/2008 și Legea nr. 140/2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii.</p> <p>Guvernul RM</p> <p>Articolul 31, alineatul (2) se completează cu litera i) după cum urmează:</p> <p>„i) interzicerea discriminării după oricare criteriu și a hărțuirii sexuale și măsurile de prevenire și combatere a acestora.”</p>
--	--------------------------	--

d) timpul de muncă și cel de odihnă, precum și chestiunile ce în de modul acordării și de durată concediilor;	e) îmbunătățirea condițiilor de muncă și a protecției muncii salariaților, inclusiv a femeilor, a tineretului și a persoanelor cu dizabilități;	f) respectarea intereselor salariaților în cazul privatizării unității și a fondului locativ aflat la balanța acesteia;	g) securitatea ecologică și ocrotirea sănătății salariaților în procesul de producție;
			h) garanțile și înlesnirile pentru salariații care îmbină activitatea de muncă cu studiile;
		i) recuperarea sănătății, odihna salariaților și a membrilor familiilor lor;	1. Se propune ca pct. 4 din Art. I din proiect să fie exclus 2. Art. 199 alin. (1), lit. b) se va expune în următoarea redacție: Articolul 199. Conținutul intern regulamentului intern al unității
5.		(c) Regulamentul intern al unității trebuie să conțină următoarele prevederi: a) securitatea și sănătatea în muncă în cadrul unității;	Articolul 199 alin. (1), lit. b) va avea următorul cuprins: „b) respectarea principiului nediscriminării, asigurarea măsurilor de prevenire și combatere a hărțuirii sexuale și a oricărei alte forme de lezare a demnității în muncă;

	b) respectarea principiului nediscriminării, eliminarea hărțuirii sexuale și a oricărei forme de lezare a demnității în muncă;		Art. 386 alin. (4) va avea următorul conținut: „(4) La depistarea în unități a cazurilor de discriminare după criteriul de sex și a condițiilor ce le favorizează, organele sindicale înaintează conducătorilor acestor unități și/sau autorităților publice competente, după caz, recomandări concrete de prevenire și combatere a acestora.”	Art. 386 alin. (4) La depistarea în unități a cazurilor de discriminare și a condițiilor ce le favorizează, organele sindicale înaintează conducătorilor acestor unități și/sau autorităților publice competente, după caz, recomandări concrete de prevenire și combatere a acestora.”	Art. 386 alin. (4) va avea următorul conținut: „(4) La depistarea în unități a cazurilor de discriminare după criteriul de sex și a condițiilor ce le favorizează, organele sindicale înaintează conducătorilor acestor unități, autorităților publice competente recomandări concrete de eliminare a acestora.
6.	Articolul 386. Drepturile organelor sindicale la efectuarea asupra respectării legii la muncă	Directia Generală Juridică a Parlamentului	La pct.5, se propune următoarea redacție: "La articolul 386 alineatul (4/1), după cuvintele "a cazurilor de" se vor introduce cuvintele "hărțuire sexuală în raporturile de muncă și de"	La articolul 2, noțiunea de hărțuire sexuală se va expune în următoarea redacție:	La articolul 2, noțiunea de hărțuire sexuală se va expune în următoarea redacție:
7	Articolul 2. Noțiuni principale Legea nr. 5 din 09.02.2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați	Marina Morozova Deputată	„hărțuire sexuală – manifestarea unui comportament fizic, verbal, nonverbal sau a altor acțiuni de natură sexuală care conduc la crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator, având drept scop sau efect lezarea demnității unei persoane.”	„hărțuire sexuală – manifestarea unui comportament fizic, verbal, nonverbal sau a altor acțiuni de natură sexuală care conduc la crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator, având drept scop sau efect lezarea demnității unei persoane.”	Se acceptă

		<p>Articolul 10. Cooperarea cu angajatorul și reprezentanții sindicatelor</p> <p>(2) Procedurile necesare asigurării egalității între femei și bărbați, precum și prevederile ce împreună și combaterea hărțuirii sexuale la locul de muncă se includ în contractele individuale de muncă, în contractele collective de muncă și în convențiile colective de drept obligații ale angajatorului și ale angajatului.”</p>	<p>„(2) Proceduriile necesare asigurării egalității între femei și bărbați la locul de muncă urmează a fi inserate în calitate de obligații ale angajatorului și ale angajatului în contractele individuale de muncă, în contractele collective de muncă și în convențiile colective.</p>	<p>„(2) Proceduriile necesare asigurării egalității între femei și bărbați, precum și prevederile ce împreună și combaterea hărțuirii sexuale la locul de muncă se includ în contractele individuale de muncă, în contractele collective de muncă și în convențiile colective de drept obligații ale angajatorului și ale angajatului.”</p>	<p>Se propune excluderea completării art. 24 cu alin (3)</p>
		<p>Articolul 24. Răspunderea pentru discriminare după criteriul de sex</p> <p>(1) Persoanele supuse formelor discriminării după criteriul de sex, menionate în prezentă lege, au dreptul la repararea prejudiciului în condițiile stabilite de legislație.</p> <p>(2) Pentru încălcarea prevederilor legislației în materie de egalitate între femei și bărbați, subiectele raporturilor juridice care au comis acțiuni de discriminare după criteriul de sex poartă răspundere conform legislației.</p>	<p>Governul RM</p> <p>Centrul Național Anticorupție</p>	<p>Se va revizui și denumirea art. 24 din Legea nr. 5/2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați, or acesta prevede răspunderea pentru discriminarea după criteriul de sex, însă amendamentul înaintat de autorul proiectului se referă la răspunderea pentru cazurile de hărțuire sexuală.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Art. II. - Legea nr. 5 din 09.02.2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați [...] se modifică după cum urmează: [...] Articolul 24 se completează cu alineatul (3), cu următorul cuprins:</p>

9.	<p>Codul contravențional nr. 218/2008</p> <p>„(3) Încălcarea legislației, prin nerespectarea obligației de a întreprinde măsuri de prevenire, examinare și intervenție [...] Articolul 24 din Legea nr.5/2006 stabilește răspunderea pentru discriminare după criteriu de sex, însă norma ce se propune spre completare reglementează răspunderea pentru omisiunea realizării măsurilor de prevenire, examinare și intervenție în cazul constatării actelor de hărțuire sexuală. Astfel, considerăm că obiectul de reglementare atât a articolului 24, cât și a normei propuse spre adoptare sunt distincte și nu se integrează organic în același articol. Prin urmare, în scopul respectării principiilor de elaborare a actelor normative reglementate de Legea nr. 100/2017, în vederea asigurării coerenței, stabilității și predictibilității normelor juridice, propunem crearea unui articol ce ar reglementa răspunderea pentru omisiunea realizării măsurilor de prevenire, examinare și soluționare a cazurilor de hărțuire sexuală, sau modificarea titlului articolului 24, prin completarea acestuia cu mențiuni referitoare la hărțuirea sexuală</p>	<p>Articolul 54^a alin. (2) a fost exclus prin Legea 2/2023</p> <p>Guvernul RM</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>Articolul 55. Încălcarea legislației muncii</p> <p>(1) Încălcarea legislației muncii, manifestată prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) nerespectarea de către angajator a duratei normale a timpului de muncă; b) atragerea la muncă suplimentară, în zile de repaus și de sărbătoare nelucrătoare în lipsa acordului scris al salariatului; c) refuzul angajatorului de a acorda pauze suplimentare pentru alimentarea copilului; d) refuzul angajatorului de a acorda concedii anuale de odihnă potrivit modului stabilit de lege; e) refuzul angajatorului de a acorda concedii sociale, de studii, garantate de lege; f) refuzul angajatorului de a suspenda raporturile de muncă în temeiul art. 78 alin. (1) din Codul muncii nr. 154/2003; g) efectuarea reținerilor neîntemeiate din salariu; 	<p>Direcția Juridică a Parlamentului</p> <p>Articolul 55 alin. (1) se va completa cu lit. i), j) cu următorul cuprins:</p> <p>La pct.2, în privința completării art.55 alin.(1) cu literile i) și j), care propun ca situațiile de "nerespectare de către angajator a obligației de a întreprinde măsuri de prevenire, examinare și intervenție în cazul când se constată acte de hărțuire sexuală în cadrul unității" și de "obstrucționare a procesului de reclamare a cazurilor de hărțuire sexuală" să fie incluse "drept contravenții ce atentează la dreptul muncii, menționăm că acestea sunt diferite de cele ale art.10 alin.(2) lit.f) din Codul muncii, care stabilesc drept obligație a angajatorului "să întreprindă măsuri de prevenire a hărțuirii sexuale la locul de muncă, precum și măsuri de prevenire a persecuției pentru depunere în organul competent a plângерilor privind discriminarea". În acest context, relevăm că diferențele dintre faptele care sunt considerate contravențional prevăzute în Codul contravențional și obligațiile stabilite în Codul muncii, pot genera interpretări și tălmăciri eronate, iar astfel în scopul aplicării uniforme a legislației și eliminării neclarităților din practică, considerăm oportun revizuirea Art.III în sensul coroborării prevederilor art.55 din Codul contravențional cu prevederile art.10 din Codul muncii.</p> <p>Se acceptă parțial</p>
--	---	--

	g) neacordarea garantilor și a compensatiilor prevăzute de lege;	h) refuzul angajatorului de a elibera certificatul cu privire la muncă și salariu,		
11.		se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 70 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.	Guvernul RM	<p>La art. 42³⁵ din proiect se atenționează că autorul proiectului propune la art. III pct. 1 abrogarea doar a alin. (2) din art. 54². Așadar, se va revizui amendamentul propus, deoarece conform modificării înaintate se exclude din competența Consiliului pentru prevenire și eliminarea discriminării și asigurarea egalității constatarea contravenției stipulate la art. 54² „încălcarea egalității în domeniul muncii” din Codul contraventional al Republicii Moldova nr. 218/2008.</p> <p>Articolul 55 alin. (4) se exclude</p>
12.	Articolul 70 ¹ și articolul 70 ²	Vadim Fofescu Deputat	Guvernul RM	<p>Se propune excluderea la ART. III din proiect a Articolului 1, alin (3)</p> <p>Articolul 70¹ și articolul 70² au fost introduse prin Legea 2/2023</p> <p>Se acceptă</p>

13.	<p>Articolul 4. Atribuțiile alin (1, a) controlează respectarea legislației muncii, securității și sănătății în muncă;</p> <p>Legea nr. 140 din 10.05.2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii</p>	<p>Centrul Național Anticorupție</p> <p>alin (1, c) coordonează activitatea de pregăire, instruire și informare a angajatorilor și salariaților, precum și a altor persoane interesate de aplicarea legislației în domeniul relațiilor de muncă, securității și sănătății în muncă;</p>	<p>Art. V. Legea nr. 140 din 10.05.2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii, [...] se modifică după cum urmează:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Articolul 4: la alineatul (1), litera a) va avea următorul cuprins: „controlarea respectarea legislației muncii, securității și sănătății în muncă, a măsurilor de prevenire și combatere a oricărora forme de discriminare, inclusiv pe segmentul prevenirii hărțuirii sexuale în raporturile de muncă/” 2. Articolul 4, alin. (1), lit. a) se exclude. 	<p>Nu se acceptă</p> <p>Articolul 4, * alin. (1), lit. a) se exclude.</p>
14.	<p>Articolul 8. Drepturile inspectorului de muncă</p> <p>(1) În exercițiul funcțiunii, inspectorul de muncă, la prezentarea legitimității de serviciu, este în drept:</p> <p>a) să pătrundă liber, la orice oră din zi sau din noapte, fără informarea prealabilă a angajatorului, în locurile de muncă, în încărcerile de serviciu și de producție;</p> <p>b) să solicite și să primească de la angajator actele și informațiile necesare controlului;</p>	<p>Marina Morozova</p>	<p>Articolul 8. Drepturile inspectorului de muncă</p> <p>(1) În exercițiul funcțiunii, inspectorul de muncă, la prezentarea legitimității de serviciu, este în drept:</p> <p>a) să verifice existența reglementării la nivel de unitate a procedurilor de preventire și combatere a discriminării și hărțuirii sexuale la locul de muncă, precum aplicarea de către angajator a măsurilor de preventire și combatere a cazurilor de discriminare și hărțuire sexuală în la locul de muncă;“</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Articolul 8, alin. (1) se completează cu litera d1) și va avea următorul cuprins:</p> <p>„d1) să verifice existența reglementării la nivel de unitate a procedurilor de preventire și combatere a discriminării și hărțuirii sexuale la locul de muncă, precum aplicarea de către angajator a măsurilor de preventire și combatere a cazurilor de discriminare și hărțuire sexuală în la locul de muncă;“</p>

	c) să solicite și să primească, în limitele competenței, declarări și de la angajatorii și salariați; d) să ceară lichidarea imediată sau într-un anumit termen a abaterilor constatate de la dispozițiile actelor legislative și ale altor acte normative referitoare la condițiile de muncă și la protecția salariaților în exercitarea atribuțiilor lor.		
		Articolul 13. Rapoartele (1) Inspectoratul de Stat al Muncii, în termen de 6 luni de la expirarea anului de gestiune, elaborează și publică pe pagina sa web oficială și pe pagina web oficială a Ministerului Muncii și Protecției Sociale raportul anual privind propria activitate. (2) Raportul anual privind activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii se referă la: a) cadrul normativ privind competența Inspectoratului de Stat al Muncii; b) informațiile despre personalul Inspectoratului de Stat al Muncii; c) datele analitice privind angajatorii	7. Articolul 13 alineatul (2), litera e) va avea următorul cuprins: Articolul 13 alineatul (2), litera e) se propune de a avea următorul cuprins: Se acceptă Marina Morozova Deputată „e) datele analitice privind încălcările depistate ale legislației muncii, securității și sănătății în muncă, inclusiv în domeniul preveniri și combaterii hărțuirii sexuale, și privind sancțiunile aplicate;”.
15.			

16.	<p>supuși controlului și numărul de salariați ai acestora, inclusiv numărul salariaților cu dizabilității;</p> <p>d) datele analitice ale controalelor efectuate;</p> <p>e) datele analitice privind încălcările legislației privind raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă depistate și ale sancțiunilor aplicate;</p>	<p>Marina Marozova Deputată</p> <p>Art. VI și VII și din proiect se propune fi a fi exclus</p>

Dan PERCIUN

Președintele Comisiei